İsmail Hakkı Aydın • Abdurrahman Dilipak
Mehmet Ali Bulut

EMRAH İRİÇ

UYAN
Tanrı Değilsin

Metaverse ve Ötesi
"Avatarını Seç"

Hayat

SÖYLEŞİ

UYAN

Tanrı Değilsin

© 2022, Hayat Yayıncılık, İletişim, Yapım, Eğitim Hizmetleri ve Tic. Ltd. Şti.
Tüm yayın hakları anlaşmalı olarak Hayat Yayınları'na aittir.
Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir; izinsiz çoğaltılamaz, basılamaz.
ISBN: 978-605-151-357-7
Sertifika No: 44968

Hayat Yayınları : 730
Güncel : 31
Kitabın Adı : Uyan Tanrı Değilsin
Yazarı : Emrah İriç
Yayın Editörü : Erol Şahnacı
Metin Editörü : Ömer Karabayır
Kapak : Betül Akyar
Mizanpaj : Gelengül Erkara - Kerime Şimşek
Baskı Yeri & Tarihi : İstanbul, 2022
Baskı & Cilt : BPC Matbaacılık Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Osmangazi Mah. Mehmet Deniz Kopuz Cad. No:17
Esenyurt/ İSTANBUL
Tel: (212) 549 53 83
Sertifika No: 48745

Hayat Yayın Grubu

Molla Gürani Mahallesi, Oğuzhan Caddesi No: 15 Kat: 3
Fındıkzade - Fatih / İstanbul
Tel: 0212 613 11 00 Gsm: 0530 290 99 78 Faks: 0212 613 11 55
www.hayatyayinlari.com - e-posta: hayat@hayatyayinlari.com
twitter.com/hayatyayinlari - facebook.com/hayatyayinlari.com

İsmail Hakkı Aydın • Abdurrahman Dilipak
Mehmet Ali Bulut

EMRAH İRİÇ

UYAN

Tanrı Değilsin

Hayat

EMRAH İRİÇ

Zor koşullar altında bir çocukluk geçiren Ordu doğumlu Emrah İriç'in mikrofonla ilk tanışması 1994 yılına kadar gidiyor. 14 yaşında kendi imkanları ile kurduğu mahalli radyoda radyoculuğa başladı. Sonrasında "keşfedilmeyi bekleme" diyen bir büyüğünün nasihati ile asıl yolculuğu başladı. Bölgesel ve ulusal çapta yayın veren birçok radyoda çok çeşitli programlara imza attı, şiirler okudu, haber sundu. 22 yıl ara vermeden devam eden bu süreçte yüzlerce sahnede sunum yaptı. Sayısız röportaja imza attı, atmaya devam ediyor…

2006 yılında internet medyası ile tanışan İriç, bu tarihten itibaren Haberler.com, Yazete.com gibi çok sayıda haber sitesinde yöneticilik veya danışmanlık yaptı. Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi Gazetecilik Bölümü'nde dördüncü sınıf öğrencilerine internet medyasını anlattı. Yurdun birçok yerinde internet medyası üzerine çok sayıda seminer verdi.

2020 sonbaharında Youtube kanalını aktif olarak kullanmaya başlayan Emrah İriç burada çok sayıda isimle, zamana damgasını vuran röportajlara imza atıyor; görüşlerini, takip eden on binlerce insanla paylaşıyor.

YouTube

SOSYAL MEDYADAN TAKİP ETMEYİ UNUTMAYINIZ

youtube.com/iricemrah
instagram.com/emrahiric
twitter.com/emrahiric
facebook.com/emrahiric
mail: info@emrahiric.com.tr

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ
7

GİRİŞ: EMRAH İRİÇ
15

PROF. DR. İSMAİL HAKKI AYDIN
47

ABDURRAHMAN DİLİPAK
109

MEHMET ALİ BULUT
131

SUNUŞ

Ruh uçmak istiyor ama güzel beslersen iyiye,
kötü beslersen kötüye...

Bu kitabın hazırlıklarına başladığımız vakitlerde yazılı medyadan televizyonlara kadar Metaverse hakkında en çok konuşulan konular, Türklerin Metaverse'e olan ilgisi ve Suudi Arabistan'ın Kâbe'yi sanal âleme yüklemesiydi. Diyanet Hac İşleri'nden bir yetkili, bunun hac ibadeti yerine geçmeyeceğini ancak sanal âlemde buraları gezmenin bir sakıncasının olmadığını söyledi.

Bu açıklama beni yıllar öncesine götürdü... Hani hacdan gelenler Kâbe fotoğraflarının olduğu, filmli bir makine getirirlerdi. Gözünüze dayadığınızda her defasında bir tuşa basıp, kendinizi âdeta Kâbe'de hissettiren fotoğrafları görürdünüz. Büyülü bir makineydi o yıllar için. Âdeta zamanın ilk artırılmış gerçeklik gözlüğüydü. Çocuklar için müthiş bir heyecandı. Bir de 3 boyutlu gözlükler vardı, kâğıttan yapılmış. İsmini vermeyelim, bir televizyon kanalı 1995 yılbaşı gecesi ilk üç boyutlu yayın denemesini yaparak, o yılların ünlü bir şarkıcısını

ve dansözünü ekranlara çıkarmıştı. Tanıtımlarında da bu üç boyutlu gözlük sayesinde ekranlardaki dansözün âdeta evin salonunun tam orta yerine geleceğinden söz ediyordu. (90'lı yıllar absürtlükleri ile başlı başına bir kitap konusu ya neyse...) O dönemler, bilirsiniz, gazete ekleri büyük çılgınlıktı. Gazeteler haber yerine kuponla tencere, tava, araba, ev, ansiklopedi gibi envaiçeşit eşya veriyordu. İşte tam bu çılgınlık döneminde dansözü evinin salonunda oynatmak isteyen binlerce insan, kapış kapış aldı gözlük eşantiyonu veren bu gazeteyi...

Konuya iki uç örnekle başladım çünkü internet âlemine dalmadan önce de biz, farklı âlemlere dalmayı seven yaradılışa sahip bir topluluktuk. Ruh uçmak istiyor ama güzel beslersen iyiye, kötü beslersen kötüye... Farklı hikâyelerin meftunuyuz...

Daha sosyal ağlar bile hayatımızda yokken Second Life oyunuyla kendimize yeni bir ben ve ikinci hayat oluşturabildik. Bu gelişmelerden yıllar sonra artırılmış gerçeklik oyunlarından en çılgıncası, tam da o dönem çocuk olmuş nesilleri yakaladı: Pokemon Go... Çocukluğunda Pokemon çizgi filmini bayılarak izleyen Y kuşağı, sokaklarda Pokemon avına çıktı. Pokemon, Y kuşağı ile Z kuşağını artırılmış gerçeklikte buluşturan ilk oyundu.

İnternet öncesi çağdan bakıldığında en çok korkulan şey diktatörlük dönemine girilmesiydi. *1984* kitabı çıkış yıllarında bu dönemi Büyük Birader'in bizi izlediği bir dönem olarak aktarıyordu. Sosyal medyaya baktığınızda, *1984* kitabından kahveli kitaplı paylaşımlar yaparak, "Orwell haklı çıktı" geyiğini yapanların olduğunu görürsünüz. Burada Neil Postman'dan[1] alıntı yapmak isterim. O, Orwell'ın değil, *Cesur Yeni Dünya*'nın

1 Neil Postman: Amerikalı iletişim kuramcısı ve yazar.

yazarı Aldous Huxley'in haklı çıktığını söylüyor. Üstelik bunu bize internetin bu denli sosyalleşmediği dönemden duyuruyor. Orwell her şeyin baskı ve zorbalıkla olacağı bir dönemden söz ederken Huxley buna hiç gerek olmayacağını, bizim bu süslü pakete kanarak, seve seve adapte olacağımızı söylüyor. Dünya devleti, kuluçkalar, şartlandırma gibi kavramların günümüzde neye karşılık geldiğini kitabı okuyanlar çok iyi hatırlayacaklardır.

Ruh uçmak istiyor ama güzel beslersen iyiye, kötü beslersen kötüye...

İster Batı'daki bu distopya örneklerine bakın ister İslam âlemine; bir yerlerde bu geleceği görenler hep var oldular. İzlemediyseniz Black Mirror dizisinin bölümlerini hararetle tavsiye ederim.

Netflix'in CEO'su, "Son günlerde en büyük rakiplerimiz Facebook, YouTube ve uyku" diyor. İsmail Hakkı Aydın ise uykunun bile düşünmek için ayrılması gerektiğini ve insan bir soruyla yattığında mutlaka, uykuda da olsa o sorunun çözümünü bulacağını söylüyor. Ama birileri bizim uykumuza da talip. Hatta daha ötesi, uykumuza bile reklam vermeye niyetliler. Biz uyurken telefonlar yoluyla yayılan frekanslarla bunu başarabileceklerini umuyorlar. Baktığımız her yerde olmalarının yanında, artık beynimizin de içindeler.

Oturduğunuz yerden Kâbe'de tavaf etmek ister misiniz ya da Paris'in Louvre Müzesini gezmek? Müzeyi gezerken Mona Lisa ile birlikte bir kahve de içersiniz belki. Hatta size Leonardo da Vinci'nin çapkınlarını anlatır ve o da gelir, bir tartışma kopar! Aklınıza dinî bir konu mu takıldı? Hemen Ebu Hanife ile bir görüşme sağlayabilirsiniz. Aklınıza gelen her türlü şeyi her an uygulayabileceğiniz, sahte cennet dünyası. Baudrillard

bile böylesine bir hipergerçekliğe tanım bulabilir mi, meçhul.[2] Sanalın gerçeğin yerini aldığı post-truth çağının tam içindeyiz. Metaverse'ün bize sunabileceklerini şimdilik sadece hayal edebiliyoruz, peki ya ötesi?

İşte kitabımızda da bu konuları bilimsel ve İslami açıdan sorgulayacağımız, kör noktamıza ışık tutan sorularla aydınlatacak isimleri bir araya getirdik.

Ömrünü beyne adamış, "Bin ömrüm olsa hepsini beyin cerrahisine verirdim," diyecek kadar tutkuyla kendini bu ilme adamış, "Allah'a duamdır. Allah benim canımı ayakta, bildiklerimi aktarırken ve terim kurumadan alsın!" duasıyla herkese örnek teşkil eden, yaşayan âlimlerden biridir Prof. Dr. İsmail Hakkı Aydın. Bazı isimler konuştuğunda komplo teorisi gibi algılanan şeyin bilimsel altyapısını bilen, beyne dokunmuş ve anlık gelişmeleri de takip eden İsmail Hakkı Aydın, bu kitapta yer alan sohbetimizle ufkumuzu çok ötelere taşıyor...

Emrah İriç adlı YouTube kanalıma bakarsanız en çok Abdurrahman Dilipak ve Mehmet Ali Bulut'la yaptığımız söyleşileri görürsünüz. Mehmet Ali Bulut gibi, fikirlerine çok inandığım, kendisi gibi düşünmediğim zamanlarda fikrimi rahatça ifade edebildiğim, tez-antitez noktasında fikrî tartışmalarımızı rahatlıkla yapabildiğim bir büyüğümdür Abdurrahman Dilipak. Dilipak, sıra dışı bir isimdir. Her zaman, her konuda, elle tutulur, ayakları yere basan fikirleri vardır. Bunun nedeni de ömrüne sığdırdığı binlerce kitap, gezi, konferanslardır... Daha da önemlisi, sürekli kendisini yenileyen bir bakış açısına sahip olmasıdır. Ona şeriatçı derler, oysa o, hangi şeriat diye de so-

2 Hipergerçeklik: Gerçeğin herhangi bir kökenden yoksun hâlde, modeller aracılığıyla yeniden üretilmesi olarak açıklanan, Fransız düşünür ve sosyolog Jean Baudrillard'la birlikte anılan düşünce, üst gerçeklik.

rabilen cesur bir kalemdir... Herkes, grafen nedir ne değildir diye tartışırken o, elinde tutup, bize, "İşte bu grafendir" deyip, neler yapabileceğini anlatmıştır ki o anlarda kendisini ağzımız açık dinledik. O videoları mutlaka izlemenizi öneririm. Bu kitapta o sohbetlerden bir dem bulacaksınız...

Mehmet Ali Bulut, araştırmacı kimliğiyle yeni gelişmeleri her zaman, insana nasıl etki edeceği konusunda holistik bir yaklaşımla ele alan bir isim olmasının yanı sıra yol gösteren bir ağabeydir. Metaverse hakkında onunla konuşmamak olmazdı. Metaverse ile ilgili, çok net ifade etmek isterim ki, böylesine bir açılım daha önce yapılmadı. Öyle şeyler söyledi ki Mehmet Ali Bulut, Metaverse'ü konuştuk ama bu sohbette teknoloji var, hukuk var, kadim bilgiler var, Kur'an var, ezoterizm var, var da var... Siz de okuduktan sonra beyninizde devlerin nasıl ısındığını göreceksiniz...

Uluslararası Sosyal Medya Derneği Başkanı, değerli dostum Said Ercan gerçek bir dava adamıdır. İnsanlığın davasını dert edinmiştir. Sosyal medyada geniş kitlelere hitap eden, gelişmelere ilişkin en hızlı refleks veren, âdeta feryat eden çağrılarından biliyorsunuzdur. Dijital çağın geleceği, özellikle de çocuklara olan etkileri konusunda çalışmaları olan bir isimdir. Metaverse konusunda görüşlerini özellikle, çocuk yetiştirenlerin çok ciddiye alması gerekiyor.

Hazırsanız başlıyoruz...

EMRAH İRİÇ

Araştırmacı, Gazeteci

UYAN
Tanrı Değilsin

Bilim hem dinamiktir hem dinamittir, bilimin de canı vardır ve o da intikam alır... METAVERSE'ÜN BABASI HASAN SABBAH'TIR

Prof. Dr. İsmail Hakkı Aydın

Bakın, bu gerçek dünyada isterseniz Mustafa Kemal, isterseniz Fatih Sultan Mehmet'in bir saç telini alıp, onu klonoit olarak üretin, onunla ilgili dataları da ona yükleyin. Bana göre artık bu Starlinklerden sonra, hologram olarak Hz. İsa'yı gökten indirmek gayet mümkün... DECCAL İLE DE TANIŞABİLİRSİNİZ, MEHDİ İLE DE TANIŞABİLİRSİNİZ...

Abdurrahman Dilipak

Sizlere gördüğünüz rüyadan uyanıp, içine dâhil olup değiştirebileceğiniz, sanal bir rüya âlemi verecekler, bunun karşılığında ne kaybedeceksiniz? AHİRETİNİZİ KAYBEDECEKSİNİZ.

Mehmet Ali Bulut

www.hayatyayinlari.com

9 786051 513577

twitter.com/hayatyayinlari
facebook.com/hayatyayinlari
Instagram.com/hayatyayinlari